

عنوان مقاله:

استفاده از متریک اندازه موثر شبکه در تحلیل از هم گسیختگی پوشش های جنگلی محدوده اثر جاده در پارک ملی گلستان

محل انتشار:

فصلنامه محیط شناسی، دوره 37، شماره 58 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

لعبت زبردست - دانشجوی دکتری برنامه ریزی محیط زیست، دانشکده محیط زیست، دانشگاه تهران

احمدرضا یآوری - استادیار دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران (ارزیابی و اکولوژی کوهستان)

اسماعیل صالحی - گروه مدیریت و برنامه ریزی دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران، دکتری شهرسازی

مجید مخدوم - استاد محیط زیست دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

از هم گسیختگی یکی از مهم ترین فرایندهای فضایی منجر به بروز تغییر در سیمای سرزمین است که شامل تبدیل پوشش یا زیستگاهی خاص به قطعات کوچکتر و دارای ارتباط کمتر و کاهش پایداری و زیست پذیری آنهاست. از مهم ترین عوامل بروز از هم گسیختگی در زیستگاهها و پوشش های طبیعی، جاده ها هستند. حضور جاده ها در مناطق حساس زیستی، بخصوص مناطق تحت حفاظت، کاهش ارزش ها و کارکردهای موثر این گونه مناطق را به همراه خواهد داشت که از بارزترین نمونه های آن در کشور ایران، حضور جاده در پارک ملی گلستان است. این جاده که به علت موقعیت یابی نادرست (واقع شدن در حریم رودخانه) در اثر سیل های اوایل دهه ۱۳۸۰ تخریب شد، مجددا در موقعیت فعلی خود در حال بازسازی و استفاده است. در این تحقیق سعی بر آن است که شاخص کمی برای آثار منفی ساختاری ناشی از جاده بر پارک ملی گلستان ارایه شود. یکی از متریک های مناسب برای کمی سازی فرایند از هم گسیختگی، اندازه موثر شبکه است که نشان دهنده احتمال اتصال بین دو نقطه در سیمای سرزمین و جدا نشدن آنها به وسیله موانع ساختاری بوده و برای بررسی تاثیرات ناشی از جاده ها مناسب است. محاسبه این متریک در این واحد فضایی برای دو دوره زمانی (۱۳۶۶ و ۱۳۸۷) مبین کاهش معادل ۴۰/۴۷ درصد در اندازه آن است که نشان دهنده افزایش از هم گسیختگی و کاهش پیوستگی در پوشش مورد نظر (جنگل های متراکم) در محدوده اثر جاده در پارک ملی گلستان است. با توجه به حساسیت اکولوژیکی بالای جنگل های محل عبور جاده، لازم است پایش آنها جایگاه خاصی در برنامه مدیریتی پارک ملی گلستان داشته باشد.

کلمات کلیدی:

از هم گسیختگی، پارک ملی گلستان، متریک اندازه موثر شبکه، محدوده اثر جاده.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1578134>

